Облыстық №2 әмбебап ғылыми кітапханасы
Әдістеме – библиография бөлімі

«Оюлар сыр шертеді»

/Өлкетанушы, өнер зерттеушісі, қолөнер шебері
Шөптібай Байділдин – 70 жаста/

Библиографиялық көрсеткіш

Құрастырушыдан

Облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасының, әдістеме-библиография бөлімі, Торғай даласындағы Арқалық қаласында асылдың сынығы, көненің көзін көрген, он саусағынан өнер тамған, елге оюшы, тарихшы, жазушы Әлемдік Шыңғысхан академиясының «Құрметті академигі» болып танылған Шөптібай Байділдинге арналған библиографиялық көрсеткішін құрастырып, оқырман назарына ұсынылып отыр.

Библиографиялық көрсеткішті құрастырудағы мақсатымыз көпті көрген, көпті көкейіне түйген, көріп, біліп қана қоймай, баға жетпес мол өмірлік тәжірибесі мен білімін өскелең ұрпаққа мирас етіп жүрген қолөнер шеберінің туындыларымен таныстырып, оқырмандардың өнерге, әдебиетке деген қызығушылықтарын арттыру.

«Оюлар сыр шертеді» библиографиялық көрсеткішке қолөнер шеберінің өмірі мен еңбектерінің және ол туралы жазылған әдебиеттер енгізілді. Мерзімді басылымдарда жарияланған мақалалары мен шығармалары хронологиялық ретпен орналасқан. Көрсеткішке 1991-2016 жылдар аралығындағы жергілікті баспасөз беттерінде жарияланған материалдар жинақталды. Көрсеткіш қолөнер шеберлеріне, кітапханашыларға, мәдениет қызметкерлеріне, ұлттық өнерді қастерлейтін көпшілік оқырман қауымға арналған.

Ұлттың ұлы қазынасын дәріптеуші

Торғай өңіріне белгілі азамат, ұлт мәдениетінің жанашыры, қазақ ою-өрнектерін зерттеумен айналысып жүрген өнертанушы, оюшы-қолөнер шебері, өлкетанушы, әлемдік Шыңғысхан академиясының академигі, Шөптібай Байділдаұлы Байділдин 1946 жылы 14 тамызда Жангелдин ауданы, Айса Нұрманов ауылында дүниеге келген. Орта мектепті бітірген соң, әскери борышын Литва мемлекетінің Каунас қаласында өткерген. Саяси партия қызметкері. Кеңшарларда комсомол, кәсіподақ кеңес қызметкері, партком хатшысы, ауылдық округінің әкімі қызметтерін атқарған. 2008 жылдан зейнеткерлікке шыққанға дейін Арқалық мемлекеттік педагогикалық институтының мұражай қызметкері, «Тарихи мұраны зерттеу және елжандылық тәрбие беру» ғылыми орталығының маманы болып қызмет атқарған.

Халқымыздың төл нақышы ою-өрнек өнерін жаңғыртуға, дамытуға, ілгері жылжытуға, насихаттауға, дәріптеуге бірталай тер төкті. Ол ою-өрнектің 1500-дей жаңа түрлерін жасаған. Ою-өрнектері 1992 жылы Түркияда, 1996 жылы Америкада өткен Атланта олимпиадасында қойылған. «Мәдени мұра», «Мәдениет», «Жұрағат», «Арай», «Алға» журналдарында бірқатар республикалық газеттерде жарық көрген. Астанада тұңғыш Президент мұражайында, Астана мектептерінде, Алматы қаласында және Қостанай, Арқалық қалаларында жеке көрмелері өткен.

«Қазақтың ою-өрнектері», «Оюмен ой айтқан елміз», «Санаулы ғұмырымдағы саналы ойларым» (екі томдық жинақ), «Ою-өрнекті пайдалану мен жасалу әдістері», «Кейкі батыр» және тағы сол сияқты кітаптары өз оқырмандарын тауып, көне дәстүріміз турасында, тарих бетіндегі ақтаңдақтардың ақиқаты жайында көптеген мәліметтерді жарыққа шығарды. Репрессия құрбаны Әлшорин Шіменбай көзі тірісінде құйтырқы саясат салдарынан талай ауыртпалықты өз басынан өткергені көп жерде атала бермейді. Ш.Байділдин осы кісінің қуғын-сүргінде жазған еңбектерін, өлең шумақтарын қалың жұртшылыққа жеткізді. «Жазықсыз жапа шеккен» деген атпен арнайы зерттеу нәтижесінде жарыққа шыққан кітабын оқырман назарына ұсынды.

Сатыбалды ишан, Файзолла ишан, Назаралы, Құлымбет, Күмісбай, Баймағамбет әулиелер, Торғай көтерілісінің басшысы болып, халықты бастаған Әбдіғапар хан Жанбосынұлы, құралайды көзге атқан мерген, аты аңызға айналған Кейкі, Аманкелді батырлар сияқты тұлғалар жайында, тіпті Ұлы дала елінің соңғы ханы, азаттық үшін арпалыстың символына айналған хан Кене туралы тың деректер Ш. Байділдиннің зерттеуімен, жан-жақты мәліметтерді зерделеуімен қазіргі таңда тарихымызды жаңа қырынан көрсетті. Шебер 2008 жылдан Ы. Алтынсарин атындағы Арқалық мемлекеттік, педагогикалық институтында ұстаздық қызметпен айналысып, мұражай жұмысын жандандыруға елеулі үлес қосты. Институттың «Тарихи мұраны зерттеу және елжандылық тәрбие беру» орталығының тапсырысымен «Ою ой, өрнек сал» кітабын әзірлеп, 2011 жылы баспадан шығарды.

«Қостанай облысы Торғай аймағы көрікті жерлерінің ақпаратты-бағдар тізбесі» және «Құпия сырлы өлке – Арқалық» атты кітаптардың қазақша мәтінін жазған.
Ою-өрнекпен айналысқан отыз жыл ішінде ұлттық бағыттағы басты ою түрі «Қошқар мүйіз» айшығын сақтай отырып, бір жарым мыңдай үлкенді-кішілі, ірілі-уақты әр түрдегі ою түрлерін жасады. Басты мақсаты – қошқар мүйіз оюын дамыту, сұлу, сәнді, икемді оюлар шығару. Бұлардың ішінде алуан түрлі күрделі оюлар да, шағын оюлар топтамалары да, зергерлік бұйымдарға арналған түрлері де бар. Оюларды уақыт талабына қарай сұрыптай отырып, ұлттық негізде қазақ халқының өнер туындысы деп бағалауға тұрарлық, шет елдерге ұлттық мақтаныш, ұлттық мұра белгісі ретінде ұсына алатын, бүгінде шығарылып жатқан мән-мағынасы, мазмұны, сапасы жоқ бұйымдармен бәсекеге түсетін ұлттық тұрмыстық өнім ретінде оюлаған қазақы кілем, сырмақ, тұскиіз, үй жиһаздары ұлттық өрнекпен безендіріп халыққа ұсыну.
Еңбегінің басты жемісі, ол, халықтың оң бағасы. Еңбегін бағалаушы, құндаушы – халық. Халық өзі ұсынып, еңбегіне әділ бағасын берді.
«Мәдени мұра» бағдарламасына зор үлес қосқан, өзінің тынымсыз ізденісінің еңбегі 2010 жылы әдебиет пен өнер және «Мәдени мұра» бағдарламасы бойынша Қостанай меценаттар клубы тағайындаған жыл сайынғы «Қазына» сыйлығының екі мәрте иегері атанды, оған қоса Қазақ хандығының 550 жылдығына арналған арнайы мерейтойлық медалдің, Абылай ханның 300 жылдығына арналған халықаралық конференцияның алтын медалінің иегері.
Арқалық қаласының құрметті азаматы, республика, облыс, қала басшылығынан мақтау қағаздар мен Алғыс хаттар иегері.
Ұлттық өнеріміздің түп-тамыры ою өнерін меңгерген қас шебер Моңғолияда өткен төрелер құрылтайына қатысып, қазіргі төрелердің арнайы сертификатын алды.
Өзіндік ерекшілігімен көз тамсандаратын торғай қазақтарының ою-өрнектерін насихаттап, оны әлемдік өнер туындысына айналдырып жүрген өлкетанушы, өнер зерттеушісі, қолөнер шебері Шөптібай Байділдиннің игілікті ісі ұрпақтан ұрпаққа жалғаса бермек.

Шебер туралы пікірлер:

«Қадірлі інім Шөптібай! Жақында Алматы теледидарынан сенің ою-өрнекшілік өнерің, осы игі жолдағы алғашқы сәтті қадамың жайындағы хабарды көріп, ұмытылып бара жатқан ұлттық өнерімізді қайта жаңғырту жөніндегі салмақты пікрлеріңді естіп, риза болдым. Жұмысың жемісті болуына шын жүректен тілектеспін.

Менің байқауымша, сенің бойыңда құдай берген, өзің қадірлеп ұстай білген, қазіргі нарықтық қатынастар заманының талабына сай келетін екі қасиет бар. Оның бірі: әлгі дүниені әсем айшықтап, жан бітіретін өнерпаздығың да, екіншісі: адамдардың басын қосып үлкенді-кішілі іске жұмылдыра білетін ұйымдастырушылық қабілетің. Халық мұндай адамдарды қашанда қадір тұтқан. Жоқтан бар жасайды. Тұйықтан жол табады деп сенген».

Сапабек Әсіпов, журналист-ғалым.

«Шебердің қолы ортақ» дейді халық. Ата-бабаларымыздың бай мұрасын ерінбей-жалықпай жинап, ескіргенін жаңартқан, жоғалғанын қайта іздеп тауып, дамытып, оны бізге жеткізген Шөптібай Байділдиннің қызметі кім-кімді де сүйсінтерлік іс. Кітаптың алғысөзін жазған ғалым-жазушы, Мемлекеттік сыйлықтың иегері Қойшығара Салғарин мен жазушы, этнограф Сейіт Кенжеахметовтің сөзімен айтсақ: «Өйткені мыңдағансан-салалы, әр қилы, алуан түсті осы дүниелердің атын атап, түсін түстеп шығудың өзі бір ғылыми іспен пара-пар зор әрі күрделі еңбек».

Серікбай Оспанов, ақын, қолөнер шебері.

«Өнерді қызықпасаң көре алмайсың, таспаны үйренбесең өре алмайсың» демекші, ою-өрнекпен жұмыс істеу де екінің бірінің қолынан келе бермейді. Бұл өнерді жанына серік етуге әйел баласы болмаса, ер азаматтың қай-қайсысы да тәуекел ете алмайды. Дегенмен де «Бір нәрсеге, не өнерге талпыну үшін адамға алдымен табандылық қажет» деп әл-Фараби данамыз айтқандай, 30 жылдан астам уақыт осынау ұлтымыздың ою-өрнегін жасаумен, түрлендіріп дамытумен әрі насихаттаумен айналысып жүрген Шөптібай Байділдәұлының еңбегі туралы айтпасқа әсте, болмайды. Шөптібай – қол өнер шебері, оюшы, ағаштан түйін түйеді. «Кісі танымақ болсаң – ісіне қара» деп Жүсіп Баласағұн бабамыз айтқандай, мен Шөпекеңнің тындырып жүрген ісін, яғни, оның ою-өрнектерін өз көзіммен көріп, қолыма ұстағаннан соң ғана қолыма қалам алып отырмын.

Есенәлі Ералы, жазушы.

«Шөкеңнің өнері республикалық, облыстық,қалалық, аудандық ақпарат беттерінде бірнеше дүркін насихатталған. «Үлгісі көптің өрнегі көп, өрнегі көптің ермегі көп» деген аталар сөзінің үрдісінен шығып жүрген Шөптібай Байділдәұлы ою оюмен қатар өнегелі өнерімізге қатысты мақал-мәтел, аталардан қалған аталы сөздерді жинаумен айналысады. Сондай-ақ шежіре, сирек шертпе күйлер мен толғанысқа толы тәрбиелі термелер жинауды әдетіне айналдырған. Шөкең құдай қосқан қосағы Әзкен жеңгемізбен өмірге Балтабай, Шоқан, Ерхан, Нұрхан, Ержан, Қайрат, Бақыткүл, Құралай атты ұл-қыз әкеліп, немере-жиендерін сүйіп отырған бақытты жан.
Балалары басқа мамандық иелері болса да, араларында атажолдарын ұмытпай,ою ойып, өрнек пен сурет салатындары бар. Соларды көріп, аруақты әулеттің басына қонған киелі өнердің өлмесіне көзіңді жеткізесің».

Асқарбек Бектемісов, ҚР құрметті журналисі

Еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші

1991

1. Байділдин, Ш Социалистік [Мәтін] : [Қазақстан Компартиясының төтенше съезді туралы] / Ш. Байділдин // Ақжол. – 1991. – 27 қыркүйек. – Б. 2.
2. Байділдин, Ш Бұқараның белсенділігіне сүйенеміз [Мәтін] : [бастауыш партия ұйымының жұмысы туралы] / Ш. Байділдин // Ақжол. – 1991. – 27 қыркүйек. – Б. 2.

2004

3. Байділдин, Ш. Қабыл болған тілегі [Мәтін] :[жоқтау өлең] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2004. - 28 мамыр. – Б. 3.

2005

4. Байділдин, Ш. Қияметтің қыл көпірінен өтсе де [Мәтін] : [соғыс ардагері Нұржан Нұғыманұлы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2005. - 13 мамыр. – Б. 4.
   Байділдин, Ш. Отты жылдар елесі [Мәтін] : [майдангер Жәлел Аманбайұлы туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2005. - 8 сәуір.
5. Байділдин, Ш. Даңқты зеңбірекші [Мәтін] : [жауынгер зеңбірекші Хамитбек Жекебатырұлы туралы] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2005. - 15 сәуір. – Б. 4.
6. Байділдин, Ш. Арманы орындалған ардагер [Мәтін] : [соғыс ардагері Сәлім Оспанұлы туралы] / Ш. Байділдин. // Аманкелді арайы.- 2005. - 9 мамыр. – Б. 6.
7. Байділдин, Ш. Жаман-жақсы көрмейтұғын көз болмас [Мәтін] : [майдангер Нұржан Нұғыманұлы туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2005. - 10 маусым.
8. Байділдин, Ш. Қайран Хамитбек [Мәтін] : [майдангер Хамитбек Жекебатырұлы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2005. - 21 маусым.
9. Байділдин, Ш. Қазақтың ою-өрнегі [Мәтін] : [қазақтың ұлттық ою-өрнектері туралы түсінік] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2005. 29 шілде. – Б. 4.

2006

10. Байділдин, Ш. Ракета түскен бидайық [Мәтін] : [Жыланшық өңірінедегі ракета қалдықтары туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2006. - 19 шілде. – Б. 7.
11. Байділдин, Ш. Аманкелді батырдың серігі [Мәтін] : [комиссар Сұлтан Бірәліұлы Бектасов жайлы не білеміз?] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2006. - 29 желтоқсан. – Б. 6.. Торғай.- 2009. - 22 мамыр. – Б. 4.
12. Байділдин, Шөптібай. Батыр бата алған киелі мешіт [Мәтін] : [ұлы Жыланшық бойындағы мешіттер туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2006. - 22 тамыз. – Б. 5.

2007

13 .Байділдин, Ш. Бабамнан қалған киелі ағаш табақ [Мәтін] : [әке аманаты, әулет туралы сыр] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2007. – 23 ақпан. – Б. 7.

14 .Байділдин, Ш. Кейкі батыр жалаулыда жатыр [Мәтін] : [батыр қазасы туралы неге шындық неге бұрмаланды?] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2007. - 4 мамыр. – Б. 6.

15. Байділдин, Ш. Кейкі батырдың ел аузындағы жатталған салауаттары [Мәтін] : [өлеңдер] / Ш.Байділдин // Арқалық хабары.- 2007. - 1 маусым. – Б. 4.
16. Байділдин, Ш. Оюмен ой айтқан елміз [Мәтін] : [халық шебері Шөптібай Байділдаұлымен сұхбат : суреті бар] / Байділдин Ш; сұхб. Есенәлі Ералы // Мәдениет.- 2007. - № 6-7. – Б. 18-20.
17. Байділдин, Ш. Ардақты аға, асыл азамат [Мәтін] : [қажы Ғазиз Әмірханұлының 80 жылдығына орай] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2007. - 13 маусым. – Б. 5.
18. Байділдин, Ш. Аяулы аға, асыл азамат [Мәтін] : [шаруашылық маманы Ерназар Мақанов туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2007. - 20 маусым. – Б. 4.
19. Байділдин, Ш. Тарыққаннан көзден жасым тізіліп.. [Мәтін] : [соғыста хабарсыз кеткен Жәлел Аманбайұлы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2007. - 28 тамыз. – Б. 7.
20. Байділдин, Ш. Жазықсыз жапа шеккен [Мәтін] : [жазықсыз жапа шеккен Шіменбай Бақбергенұлы Әлшорин туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2007. - 11 қыркүйек. – Б. 6.
21. Байділдин, Ш. Балтабай алған белестер [Мәтін] : [азамат,өнерпаз Балтабай Уахитов туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2007. - 31 қазан. – Б. 3.
22. Байділдин, Ш. Кейкі батыр неге елеусіз?. [Мәтін] : [батыр Кейкі Көкенбайұлы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2007. - 1 қараша. – Б. 3.

2008

23 .Байділдин, Ш. Ұлытауда туған бір ұлан [Мәтін] : [ұстаз Жәнібек Ғапбасұлы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2008. - 5 наурыз. – Б. 5.

24. Байділдин, Ш. Әлихан Бөкейханов әулеттері [Мәтін] : [Алаш арыстары туралы сөз] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 30 мамыр. – Б. 5.

25 .Байділдин, Ш. XX ғасырда қазақ халқы тартқан қасірет [Мәтін] : [20-30 жылдардағы қазақ қасіреті туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 30 маусым. – Б. 4.

26. Байділдин, Ш. Әділдікті ту еткен азамат еді [Мәтін] : [ұстаз Темірбай Садуақасұлы Құрманғалиев туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 11 шілде. – Б. 3.

27. Байділдин, Ш. Елеусіз өткен бір бейне [Мәтін] : [шахтер Байғарин Жанұзақ Омарұлы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2008. - 30 шілде. – Б. 6.

28. Байділдин, Ш. Төрт аяғы тең жорға [Мәтін] : [ақын, журналист Назарбек Бекмісұлы туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 15 тамыз. – Б. 4.

29. Байділдин, Ш. Азаттық үшін алысқан Алаш партиясы [Мәтін] : [алаш партиясы мен Алашорда қозғалысының 90 жылдығына] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 29 тамыз. – Б. 4.

30. Байділдин, Ш. Көңілде жүрген көп түйткіл [Мәтін] : [қазақтың тойы туралы ойлары] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 12 қыркүйек. – Б. 3.

31. Байділдин, Ш. Көне дәптер құпиялары [Мәтін] : [өлеңмен жазылған хаттар] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 19 қыркүйек. – Б. 4.

32 .Байділдин, Шөптібай. Сайлаудың сазды әнін сағындық [Мәтін] : [әнші Сайлау Ордабаевты еске алу] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 10 қазан.

33. Байділдин, Ш. Дара тұлға [Мәтін] : [халық әртісі Әнуар Боранбаев туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 31 қазан. – Б. 3.

34. Байділдин, Шөптібай. Аққуды атпас болар, Аққөлдегі аққу қырғыны [Мәтін] : [аққу құстың киесі туралы] / Ш. Байділдин . // Арқалық хабары.- 2008. - 14 қараша. – Б. 3.

35. Байділдин, Ш. Шебер, ұста, зергер [Мәтін] : [шебер Сейтқасым Жамбылұлы жайлы бір үзік сыр] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2008. - 28 қараша. – Б. 4.

2009

36. Байділдин, Ш. Бірәлі бай [Мәтін] : [қайырымды Бірәлі бай туралы естелік] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2007. - 25 шілде. – Б. 7.. Торғай.- 2009. - 16 қаңтар. – Б. 4.
37. Байділдин, Ш. Тойың тойға ұлассын! Дегенмен... [Мәтін] : [қазақтың тойлары туралы ашық айтар ой] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2009. - 27 қаңтар. – Б. 8.
38. Байділдин, Ш. Тыпыршып тұрған арғымақтай.. [Мәтін] : [жас ақын Азамат Мәлжанбай туралы] / Ш. Байділдин ; суретте : Азамат облыс әкімі С. Кулагинмен бірге // Қостанай таңы.- 2009. – 30 қаңтар. – Б. 6.
39. Байділдин, Ш. Күзеннің де өте үлкен түрі кездеседі екен [Мәтін] : [жыланшық өңірінде жерінде кездескен аңдар туралы деректер] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 6 ақпан. –Б. 4.;19 маусым. – Б. 3..
40. Байділдин, Ш. Білім шамын жаққан [Мәтін] : [ағартушы Ыбырай Алтынсарин туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 13 ақпан. – Б. 4.
41 .Байділдин, Ш. Ұлы ағартушы атындағы мұражай [Мәтін] : [АрМПИ -дегі Ы. Алтынсарин атындағы мұражай туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 13 ақпан. – Б. 4.
42. Байділдин, Ш. Қарттар - асыл қазына [Мәтін] : [қарт Жұманұр Молдахметұлы туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 20 ақпан. – Б. 3.
43. Байділдин, Ш. Түркі халқының ұлы көсемі [Мәтін] : [қоғам қайраткері Мұстафа Шоқай туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 27 ақпан. – Б. 4.
44 .Байділдин, Ш. Қазақтың тұңғыш журналист қызы [Мәтін] : [ағартушы, журналист Нәзипа Құлжанова туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 6 науры . – Б. 3.
45 .Байділдин, Ш. Аштықта иесін асыраған мысық; Машинаға қарсы шапқан киік; Бірін-бірі көмген қасқыр; Әттеген-ай, шотаяғым кетті-ау [Мәтін] : [ел аузынан] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 20 наурыз. – Б. 4.
46. Байділдин, Ш. Қызықты оқиғалар [Мәтін] : [әңгіме] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 20 наурыз. – Б. 4.
47. Байділдин, Ш. Дара тұлға [Мәтін] : [жүргізуші, Социалистік еңбек ері Тарғынбек Жәкенұлы туралы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 3 сәуір. – Б. 3.
48. Байділдин, Ш. Табысқа жетем десең, бейнетіне төз [Мәтін] : [мал өсіруші Сапар Бірғалиев туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2009. – 10 сәуір. – Б. 11.
49. Байділдин, Ш. Назарәлі әулие [Мәтін] : [әулие Назарәлі туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 2 мамыр. – Б. 3.
50. Байділдин, Ш. Баймағанбет әулие [Мәтін] : [әулиелер туралы] / Ш.

Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 17 сәуір. – Б. 4.

51. Байділдин, Ш. Жазушы осы өлеңді атым Нұржан [Мәтін] : [майдангер Нұржан Нұғымановтың түрмеде жазған өлеңдері туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 8 мамыр. – Б.3.
52 .Байділдин, Ш. Еңбектің рахатын көргіңіз келсе.. [Мәтін] : [мал маманы Сапар Бірғалиев туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 22 мамыр. – Б. 3.
53. Байділдин, Ш. Жыланшықта ұшатын денені (НЛО) екі рет көрдім [Мәтін] : [бізге беймәлім денелер туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 19 маусым. – Б. 3.
54. Байділдин, Ш. Бір тамшы су нәр болған [Мәтін] : [ақынжанды Жақсылық Қапарұлы туралы сыр] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 26 маусым. – Б. 3.
55. Байділдин, Ш. Дулығалы бойындағы киелі мешіт [Мәтін]: [Дулығалы бойындағы Бердікей ишан мешіті мен Құлмұхаммед ишан мешіті туралы] / Ш.Байділдин // Арқалық хабары.- 2009.-10 шілде.– Б. 4.
56 .Байділдин, Ш. Бір қақпанға екі қаз түскен күн..[Мәтін] : [балалық шақты ой елегінен өткізу] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2009. - 29 шілде. – Б. 5.
57. Байділдин, Ш. Елдің сыйлы азаматы еді [Мәтін] : [ақын, ұстаз Қабден Байқасынов туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 24 шілде. – Б. 4.
58. Байділдин, Ш. Ұлы ағартушы мұражайында [Мәтін] : [ағартушы Ыбырай Алтынсарин атындағы мұражай туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2009. - 29 шілде. – Б. 6.
59. Байділдин, Ш. Іскер азамат болатын [Мәтін] : [азамат Қонысбай Уатқанов жайлы бір үзік сыр] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. – 31 шілде. – Б. 3.
60. Байділдин, Ш. Қиын тағдыр [Мәтін] : [шебер, ұста, зергер Сейтқасым Жамбылұлы туралы бір үзік сыр] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2009. - 4 тамыз. – Б. 5.
61 Байділдин, Ш. Таңғайып оқиға [Мәтін] : [болған оқиға] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 7 тамыз. – Б. 3.
62 Байділдин, Ш. Өмірін өнерге арнаған ардагер [Мәтін] : [музыкант-ұстаз Еркін Қожахметұлы туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 21 тамыз. – Б. 3.
63 Байділдин, Ш. Біртуар әнші еді Ғарифолла [Мәтін] : [әнші Ғарифолла Құрманғалиев туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 11 қыркүйек. – Б. 3.
64. Байділдин, Ш. "Гәкку" бригадасы [Мәтін] : [қыздар комсомол-жас шопандар бригадасы туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. – 25 қыркүйек. – Б. 3.
65. Байділдин, Ш. Айсаның қара бөгеті мен киелі қара ағашы [Мәтін] : [халық жауы атанған Айса Нұрманов туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 2 қазан. – Б. 4.

66. Байділдин, Ш. Талайды тамсандырған әдеби кеш [Мәтін] : [ақын Назарбек Бектемісұлына арналған кеш] / Ш. Байділдин. // Арқалық хабары.- 2009. - 9 қазан. – Б. 3.
67. Байділдин, Ш. Жазушының жаңа кітабы; Орталықтағы ғылыми ізденістер; Шығыстың әулие ақыны [Мәтін] : [жаңалықтар] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 23 қазан. – Б. 6.
68. Байділдин, Ш. Ұлыларға мекен болған Ұлы Жыланшық [Мәтін] : [өлке тарихы, өлкенің ұлы тұлғалары туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 6 қараша. – Б. 4.
69. Байділдин, Ш. Кеудесі жақсылардың алтын сандық [Мәтін] : [жазушы, этнограф Сейіт Кенжеахметов туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2009. - 13 қараша. - Б. 5.
70 .Байділдин Ш. Қасқырды да қасқырдай адамдар алар [Мәтін] : [аңшы, мерген Өмірзақ Нұғманұлының өмірінен] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2009. - 20 қараша. – Б. 3.
71. Байділдин, Ш. Тарихымызды түгендейік [Мәтін] : [киелі өңір Ұлы Жыланшық аймағы, ұлы тұлғалар туралы] / Ш. Байділдин. // Арқалық хабары.- 2009. - 4 желтоқсан. – Б. 4.; Қазақ тарихы.- 2011. - № 2. – Б. 38.
72. Байділдин, Ш. Кім бар артық бала күнгі досыңнан [Мәтін] : [елге сыйлы азамат Айтбай Шөкенов туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2009. - 23 желтоқсан. – Б. 12.
73. Байділдин, Ш. Достыққа адал дос [Мәтін] : [елге сыйлы азамат Айтбай Шөкенов туралы] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2009. - 25 желтоқсан. – Б. 4.

2010

74 .Байділдин, Ш. Достыққа адал, жолдастыққа сенімді Айтбай құрдас [Мәтін] : [кәсіпкер Айтбай Шөкенов туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 1 қаңтар. – Б. 4.
75. Байділдин, Ш. Ақын. Спортшы. Өнерпаз [Мәтін]: [ақын Молдатай Жапаров туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 15 қаңтар. – Б. 4.; Торғай.- 2010. - 15 қаңтар. – Б. 4.
76 .Байділдин, Ш. Көптен бері болған тартымды айтыс [Мәтін] : [студенттер арасында өткен айтыс туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 22 қаңтар. – Б. 3.
77. Байділдин, Ш. Жерлестеріме ризамын [Мәтін] : [қаламыздағы жоғары оқу орны туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 29 қаңтар. – Б. 3.
78. Байділдин, Ш. Институт кірпіші боп қаланған [Мәтін] : [ардагер ұстаз Гүлжамал Садыққызы туралы] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2010. - 5 ақпан. – Б. 6.
79. Байділдин, Ш. Мал өсірсең жылқы өсір [Мәтін] : [жылқышы Сапар

Нұржанов жайлы бір үзік сыр] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. – 26 ақпан. – Б. 4.

80 .Байділдин, Ш. Танымал тұлғалар жайлы дерегіңіз болса.. [Мәтін] : [өлкеміз туралы құнды жазбаша, ауызша мәліметтер қажеттігі туралы хабарлама] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 12 наурыз. – Б. 3.

81. Байділдин, Ш. Бар өмірін өнерге арнаған [Мәтін] : [ұстаз, өнерпаз Қарлығаш Жақыпбекова туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 9 сәуір. – Б. 4.

82. Байділдин, Ш. Зеңбірекші-көздеуші болған [Мәтін] : [зеңбірекші, жауынгер Хамитбек Жекебатыров туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 16 сәуір. – Б. 6.

83. Байділдин, Ш. Бір үйден аттанған бес боздақ [Мәтін] : [майдангер Сәлім мен Әмірхан Оспановтар туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2010. - 30 сәуір. – Б. 9.

84. Байділдин, Ш. Ленинградты қорғауға қатысқан [Мәтін] : [жерлесіміз соғыс ардагері Қажен Имекеновтің ерлігі туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 7 мамыр. – Б. 6.

85. Байділдин, Ш. Ер еңбегі еленсін [Мәтін] : [соғыс ардагері Хамитбек Жекбатырұлы Кенжеғұлов туралы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Астана ақшамы.- 2010. - 8 мамыр. – Б. 16.

86. Байділдин, Ш. Інжудей асыл сөзді жырмен төккен [Мәтін] : [ақын, әнші, композитор Құтжан Қанжығалин туралы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Мәдени мұра.- 2010. - № 5. – Б. 70-73.

87. Байділдин, Шөптібай. Қобызшылар әулеті [Мәтін] : [қобызшы Қазыбек Әбенов туралы] / Ш.Байділдин // Арқалық хабары.-2010.- 4 маусым.–Б. 4.

88. Байділдин, Ш. Елбасына бата берген [Мәтін] : [ұстаз, шежіре қария Кәрім Мұстафин туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2010. - 6 шілде. – Б. 6.

89. Байділдин, Ш. Бектеннің құласы [Мәтін] : [атбегі Бектеннің құласы атанған жүйрік тұлпары туралы] / Ш .Байділдин //Арқалық хабары.- 2010. 20 тамыз.– Б.4. ; Қостанай таңы.- 2006.-27 қыркүйек.– Б. 3.

90. Байділдин, Ш. Бір басында бірнеше өнер тоғысқан [Мәтін] : [әнші, жыршы, термеші, күйші Шоқанай Құтжан ақын туралы бір үзік сыр] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 10 қыркүйек. – Б. 4.

91. Байділдин, Ш. Өсиет [Мәтін] : [ата-бабамнан тағдырын, тартқан бейнетін еске түсіретін жәдігер киелі қара табақ туралы] / Ш. Байділдин // Мәдениет.- 2010. - № 9. – Б. 10-13.

92. Байділдин, Ш. Кейкі батыр жалауында қаза тапқан [Мәтін] : [халық батыры Кейкі Көкенбайұлының дүниеден озған жері туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2010. - 5 қараша. – Б. 4.

93. Байділдин, Ш. Жүдеген соң ақша беттен қан қашты [Мәтін] : [халық жауы атанған, майдангер Нұржан Нұғманұлы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2010. - 3 желтоқсан. – Б. 7.

94. Байділдин, Ш. Шынтақ палуан [Мәтін] : [орта Азияның екі дүркін

чемпионы Шынтақ Мұстафин туралы] / Ш. Байділдин ; суретте : бас палуан Әбілсейіт Айханов, жазушы Таңатқан Рсаев, чемпион Шынтақ Мұстафин // Арқалық хабары.- 2010. - 17 желтоқсан. – Б. 4. ; Қостанай таңы. - 2011. - 2 ақпан. – Б. 6.

95. Байділдин, Ш. Өліп тірілген азамат [Мәтін] : [механизатор Мәжит Рүстемов туралы болған оқиға] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары - 2010. – 24 желтоқсан. – Б. 3.

2011

96. Байділдин, Ш. Ою ой, өрнек сал [Мәтін]: [альбом] / Ш. Байділдин - 2-кітап.- Екібастұз: "PrimaLux" баспаханасы, 2011.- Б. 194.
97. Байділдин, Ш. Санаулы ғұмырымдағы саналы ойларым [Мәтін]:[көпшілік оқырманға арналған] / Ш. Байділдин - Екібастұз: "PrimaLux" баспаханасы, 2011.- Б.416.
98. Байділдин, Ш. Жаны жайсаң, жүрегі жылы азамат [Мәтін] : [күйші-композитор Жұмағали Өмірбек 70 жаста] / Ш. Байділдин ; суретте : Ж. Өмірбеков, М. Шаханов, С. Шайман, Ш.Қалдаяқов, Ж. Сабыржанұлѕ // Арқалық хабары.- 2012. - 27 қаңтар. – Б. 4.
99. Байділдин, Ш. Кейкі батыр туралы ақиқат пен аңыз [Мәтін] : [жерлес Кейкі батыр бабамыз туралы] / Ш. Байділдин // Мәдени мұра.- 2012.- № 2. – Б. 87-92.
100. Байділдин, Ш. Тойға тою үшін бара ма ? [Мәтін] : [қазақтың тойлары туралы ашық айтар ой] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2011. – 26 қаңтар. – Б. 7.
101. Байділдин, Ш. Қазақы той, қайда бұрылып барасың? [Мәтін] : [қазақ тойындағы асабаның қызметі туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2011. - 28 қаңтар. – Б. 4.
102. Байділдин, Ш. Тағдыры тәлкекке түскен [Мәтін] : [киелі Сатыбалды ишан әулеті туралы әңгіме] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2011. - 9 ақпан. – Б. 4.
103. Байділдин, Ш. Турасын айтып туғанына жақпаған [Мәтін] : [сатирик Жұматай Сабыржанұлы жайлы бірер сөз] / Ш. Байділдин // Тобыл толқындары - ("Қостанай таңының" әдебиет және өнер қосымшасы).- 2011. - 25 ақпан. – Б. 8.
104. Байділдин, Ш. Атақты әншіден бата алған едік [Мәтін] : [халық қаһарманы, КСРО халық әртісі Роза Бағлановамен жүздескенде] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2011. - 4 наурыз. – Б. 4.
105. Байділдин, Ш. Діни шамшырақтар [Мәтін] : [киелі Сатыбалды ишан әулеттері жайлы деректер] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2011. - 11 наурыз. – Б. 4.
106. Байділдин, Ш. Азаттық үшін алысқан Алаш [Мәтін] : [" Алаш" партиясы және оның мүшелері жайлы] / Ш. Байділдин // Мәдени мұра.- 2011.- № 6. – Б. 68-71.

107.Байділдин, Ш. Жүз жасқа толған абыз [Мәтін]: [елбасының қатысуымен өткен Әулие Оспанқожа мешітінің ашылу салтанатынан] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.-2011.-25 маусым.–Б. 3.
108.Байділдин, Ш. Әділдікті ту еткен [Мәтін] : [ұстаз, ел азаматы Әбдіқадыр Әбілтаев туралы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2011. - 29 маусым. – Б. 7.
109.Байділдин, Ш. Өмірін өнерге арнаған [Мәтін] : [музыкатанушы Қарлығаш Жақыпбекова туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2011. – 30 маусым. – Б. 6.
110.Байділдин, Ш. Аңшылық деген бір ғұмыр[Мәтін] : [ұлы Жыланшық бойындағы аң-құстар туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2011. - 9 шілде. – Б. 4.
111.Байділдин, Ш. Парасатты азамат [Мәтін] : [Арқалық қалалық ардагерлер кеңесінің төрағасы Кәки Ахан туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2011. - 3 тамыз. – Б. 6.
Қостанай облысы Торғай аймағы көрікті жерлерінің ақпаратты бағдар тізбесі: [жолсілтеме].- Қостанай: Шапақ, 2011.- 122 б.

2012

112.Байділдин, Ш. Жаны жайсаң, жүрегі жылы азамат [Мәтін] : күйші-композитор Жұмағали Өмірбек 70 жаста] / Ш. Байділдин ; суретте : Ж. Өмірбеков, М. Шаханов, С. Шайман, Ш.Қалдаяқов, Ж. Сабыржанұлы // Арқалық хабары.- 2012. - 27 қаңтар. – Б. 4.
113 Байділдин, Ш. Кейкі батыр туралы ақиқат пен аңыз [Мәтін] : [жерлес Кейкі батыр бабамыз туралы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Мәдени мұра.- 2012.- № 2. – Б. 87-92
114. Байділдин, Ш. Кейкі батыр туралы ақиқат пен аңыз: [жерлес Кейкі батыр бабамыз туралы] / Ш. Байділдин // Мәдени мұра.- 2012.- № 2. - 87-92 б.

2013

115. Байділдин, Ш. Кенесары ханның қазасы жайлы аңыз бен ақиқат [Мәтін] : [ертеде қарттар батыр өлімі жайлы айтып отыратын әңгімелер : суреті бар] / Ш. Байділдин // Қазақ.-2013.-4-11 қаңтар. - Б. 4.
116 Байділдин, Ш. 1916 жылы ұлт-азаттық көтерілісінде Аманкелді батыр көтерген ту жайлы [Мәтін] : [Торғайдағы ұлт-азаттық көтеріліс жөнінде] / Ш. Байділдин // Қазақ.- 2013. - 16-30 тамыз. - Б. 6.
117.Байділдин, Ш. Ақиқат пен аңыз [Мәтін]: 1916 жылы ұтл-азаттық көтерілісінде Аманкелді батыр көтерген ту жайлы : суреті бар / Ш. Байділди. // Қазақ.- 2013. - 16 тамыз. - Б. 6.
118.Байділдин, Ш. Кейкі батыр: [батыр ерліктері, тарихы] /Ш. Байділдин

Айқап.- 2013. - № 6. - Б. 39-53

119. Байділдин, Ш . Көне дәптер құпиялары Файзолла Сатыбалдыұлының жарты ғасыр бұрын жазылған өлеңдері табылды: [өлең] / Байділдин Шөптібай // Қазақ.- 2013. - 8 ақпан. - Б. 18
120. Байділдин, Ш. Кенесары ханның қазасы жайлы аңыз бен ақиқат [Мәтін] : [ертеде қарттар батыр өлімі жайлы айтып отыратын әңгімелер] / Ш. Байділдин // Қазақ.-2013.-4-11 қаңтар. - Б. 4.
121. Байділдин, Ш. 1916 жылы ұлт-азаттық көтерілісінде Аманкелді батыр көтерген ту жайлы [Мәтін] : [Торғайдағы ұлт-азаттық көтеріліс жөнінде] / Ш. Байділдин // Қазақ.- 2013. - 16-30 тамыз. - Б. 6.
122. Байділдин, Ш. Ақиқат пен аңыз [Мәтін]: 1916 жылы ұтл-азаттық көтерілісінде Аманкелді батыр көтерген ту жайлы : суреті бар / Ш. Байділдин // Қазақ.- 2013. - 16 тамыз. - Б. 6.

2014

123. Байділдин, Ш. Түркі халқының ұлы көсемі [Мәтін] : [қоғам қайраткері Мұстафа Шоқай туралы : сурет бар] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2014. - 17 қаңтар. - Б. 4.
124. Байділдин, Ш. Сынықшы Бақытжан [Мәтін] : [сынықшы Бақытжан Ошақбайұлы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2014. - 18 наурыз. – Б.12.
125. Байділдин, Ш. Әлихан Бөкейханов соңғы рет Қасым қыстауында тұтқындалған [Мәтін] : [қоғам қайраткері туралы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2014. - 4 сәуір. - Б. 8.
126. Байділдин, Ш. Даңқты зеңбірекші [Мәтін] : [Хамитбек Жекебатыровтың ерлігі жайлы әңгіме / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – ("Зерде" тарихи-танымдық қосымшасы).- 2014. - 22 сәуір. - Б. 4.
127. Байділдин, Ш. Абылайханның 300 жылдығы үш жылдан бері аталып келеді [Мәтін] : [қазақ ханының мерейтойы туралы] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2014. - 1 мамыр. - Б. 9.
128. Байділдин, Ш. Құмкешу әулиелер мекені [Мәтін] : [ауыл тарихы туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2014. - 1 мамыр. – Б. 4.
129. Байділдин, Ш. Ерекше емшілік қасиет иесі [Мәтін] : [әруақты емші Жандәулеттің Өмірбегінің ізгілікті істері жайлы естелік] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2014. - 15 тамыз. - Б. 4
130. Байділдин, Ш. Балғатай ақжарқын азамат еді [Мәтін] : [ұстаз туралы естелік] / Ш. Байділдин // Торғай.-2014.- 5 қыркүйек. - Б. 3
131. Байділдин, Ш. Ұлыларға мекен болған Ұлытау [Мәтін] : [Ұлытау мекенінің тарихи, географиялық ерекшелігі туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2014. – 17 қазан. – Б. 4.

132. Байділдин, Ш. Оюмен ой айтқан елміз [Мәтін] : [ою-өрнек жасалуы] / Ш. Байділдин // Қазақ.- 2014. - 7 ақпан. - Б. 11

133. Байділдин, Ш.Төрт аяғы тең жорға: емші, ақын, әнші Жандаулеттің Өмірбегінің ізгілікті істері жайлы естелік / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2014. - 22 тамыз. - Б. 6

Байділдин, Ш. Кейкі батыр [Мәтін] / Байділдин Ш.; алғысөз жазған: Қуанышбаев С. Б.- Астана: Сарыарқа, 2014.- 368 б.

134. Байділдин, Ш. Түркі халқының ұлы көсемі [Мәтін] : [қоғам қайраткері Мұстафа Шоқай туралы : сурет бар] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2014. - 17 қаңтар. - Б. 4.

135. Байділдин, Ш. Сынықшы Бақытжан [Мәтін] : [сынықшы Бақытжан Ошақбайұлы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2014. - 18 наурыз. - Б.12.

136. Байділдин, Ш. Әлихан Бөкейханов соңғы рет Қасым қыстауында тұтқындалған [Мәтін] : [қоғам қайраткері туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2014. - 4 сәуір. - Б. 8.

137. Байділдин, Ш. Даңқты зеңбірекші [Мәтін] : [Хамитбек Жекебатыровтың ерлігі жайлы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – ("Зерде" тарихи-танымдық қосымшасы).- 2014. - 22 сәуір. - Б. 4.

139. Байділдин, Ш. Абылайханның 300 жылдығы үш жылдан бері аталып келеді [Мәтін] : [қазақ ханының мерейтойы туралы] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2014. - 1 мамыр. - Б. 9.

140. Байділдин, Ш. Құмкешу әулиелер мекені [Мәтін] : [ауыл тарихы туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2014. - 1 мамыр. – Б. 4.

141. Байділдин, Ш. Ерекше емшілік қасиет иесі [Мәтін] : [әруақты емші Жандәулеттің Өмірбегінің ізгілікті істері жайлы естелік] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2014. - 15 тамыз. - Б. 4

142. Байділдин, Ш. Балғатай ақжарқын азамат еді [Мәтін] : [ұстаз туралы естелік] / Ш. Байділдин // Торғай.-2014.- 5қыркүйек. - Б. 3

143. Байділдин, Ш. Ұлыларға мекен болған Ұлытау [Мәтін] : [Ұлытау мекенінің тарихи, географиялық ерекшелігі туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2014. – 17 қазан. – Б. 4.

2015

144. Байділдин, Ш. Азаттық үшін алысқан ерлер еңбегі еленсе екен [Мәтін] : [1916 жылғы Торғай даласындағы Ұлт-Азаттық көтерілістің 100 жылдығына орай ұсыныс] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2015. - 12 маусым. - Б. 4

145. Байділдин, Ш. Бармасаң, келмесең жат боласың! [Мәтін] : [қытайға сапар жайлы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2015. - 23 қазан. - Б. 4

146. Байділдин, Ш. Жақсының көзі, тектінің тұяғы [Мәтін] : [дәрігер, емші Шынберген Әбдіғалиұлы туралы] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2015. – 27 ақпан. - Б. 4,5
147. Байділдин, Ш. Күмісбай әулие [Мәтін] : [Күмісбай әулие туралы] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2015. - 4 қыркүйек. - Б. 4.
148. Байділдин, Ш. Ленинградты қорғаған, Нарваны алған, Берлинге шабуылдаған жерлесіміз Имекенов Кәженнің ерлігі жайлы [Мәтін] : [жерлесіміз Кәжен Имекеновтың ерлігі] / Ш. Байділдин // Біздің Торғай.- 2015. - 24 ақпан. - Б. 2
149.Байділдин, Ш. Торғай аймағының жер-су атауларының шығу тегі [Мәтін] : [жер-су атаулары туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2015. - 13 ақпан. - Б. 4 ; 20 ақпан. - Б. 4,7
150.Байділдин Ш. Ұлы дала ұрпағымыз [Мәтін] : [тарихи-мәдени экспедицияның жұмысы жайлы] / Ш. Байділдин // Торғай.- 2015. - 2 қазан. - Б. 3

2016

151.Байділдин, Ш. Бабамнан қалған киелі ағаш табақ [Мәтін] : [әке аманаты, әулет туралы сыр] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2016. - 5 тамыз. - Б. 4.
152.Байділдин, Ш. Жошы ханға тағзым [Мәтін] : [Жошы хан, қазақ хандары жайында] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2016. – 6 мамыр. – Б. 4.
153.Байділдин, Ш. Амангелді көтерген ту жайында аңыз бен ақиқат [Мәтін] : [1916 жылы Ұлт-азаттық көтерілісінде Амангелді батырдың көтерген туы жайлы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2016. - 29 шілде. - Б. 3.
154.Байділдин, Ш. Әділдікті ту еткен азамат [Мәтін] : [ақын, сатирик, журналист Сағи Әбілқасенұлы 80 жаста] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары.- 2016. - 22 наурыз. - Б. 4
155 Байділдин, Ш. Бірәлі бай [Мәтін] : [Торғай даласындағы ұлт-азаттық көтерілісті қолдаушы Бірәлі Бектасұлы жайында] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2016. - 6 сәуір. - Б. 1
156. Байділдин, Ш. Комиссар Сұлтан Бектасов [Мәтін] : [комиссар Сұлтан Бірәліұлы Бектасов жайында] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2016. – 29 наурыз. - Б. 10
157.Байділдин, Ш. Қытайға сапар [Мәтін] : [Қытайға барған сапары жайында] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2016. - 19 қаңтар. - Б. 7
158.Байділдин, Ш. Оюмен ой айтқан елміз [Мәтін] : [оюшының еңбектері] / Ш. Байділдин // Дәстүр.- 2016 . - № 2 . - Б. 34-39
159. Байділдин, Ш. Талантты актер Қазақстан Республикасының Халық әртісі Әнуар Боранбаев туралы сөз [Мәтін] : [әртіс Әнуар Боранбаев туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы.- 2016. - 16 наурыз. - Б. 10
160. Байділдин, Ш.Ұстазға құрмет - ұрпаққа міндет [Мәтін] : [ҰОС-ның ардагері, ақын Ғабдол-Ғазиз Әмірхамзаұлы туралы] / Ш.Байділдин / Егемен Қазақстан.- 2016. - 11 наурыз. - Б. 12.

161. Байділдин, Ш. Амангелді туы Ақиқат пен аңыз [Мәтін] : [1916 жылы Ұлт-азаттық көтерілісінде Амангелді батырдың көтерген туы жайлы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2016. - 2 тамыз. - Б. 10.
162. Байділдин, Ш. Амангелді батыр бата алған киелі мешіт [Мәтін] : [Құлмұхамед Ишан мешіті жайында] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2016. - 9 қыркүйек. - Б. 4.
163. Байділдин, Ш. Аманкелді батырдың серігі комиссар Сұлтан Бірәліұлы Бектасов жайлы не білеміз? [Мәтін] : [Ұлт-азаттық көтерілісінің 100 жылдығына орай] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2016. – 9 қыркүйек. - Б. 5.

Ол туралы

164. Жүнісұлы, М. Өмірін оюменен өрнектеген [Мәтін] : [оюшы, қолөнер шебері, өлкетанушы Шөптібай Байділдин 70 жаста] / М. Жүнісұлы // Қостанай таңы. – 2016. – 12 тамыз. – Б.6.

165. Айтмагамбетов, А. По следам последнего номада [Текст] : [о Кейки батыре, легендарной исторической личности начала двадцатого века] / А. Айтмағамбетов // Торғай. – 2016. – 19 тамыз. – С. 1,2.
166. Досжанов, Х.. Қаратай айтқан екен... [Мәтін] : [Арқалық қаласының құрметті азаматтары жайында] / Х. Досжанов // Торғай. – 2016. – 30 қыркүйек. – Б. 5. .
167. Жапарұлы, М. Оюшы Шөптібай Байділдин 70 жаста [Мәтін] : [оюшы Шөптібай Байділдиннің 70 жасына арнау] / М. Жапарұлы // Торғай. – 2016. – 2 қыркүйек. – Б. 3.
168.Құсайын, Д. Сыр тартқан тарихтың тереңінен: [Ұлт-азаттық көтерлісінің 100 жылдығына орай жылдық кітап көрмесінің тұсаукесері өтті] / Д. Құсайын // Арқалық хабары.- 2016. - 11 наурыз. - Б. 9
169.Жәрімбетова, Н. Шөптібай Байділдин қазақтың хас өнерін ЭКСПО-да көрсетуді армандайды [Мәтін] : [белгілі оюшы, қолөнер шебері Шөптібай Байділдин туралы] / Н. Жәрімбетова // Егемен Қазақстан. – 2016. – 21 наурыз. – Б. 14.
170. Жүнісұлы, М. «Кейкі батыр» жарыққа шықты [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдиннің жаңа кітабы жарыққа шықты] / М. Жүнісұлы // Қостанай таңы. – 2014. – 29 сәуір. – Б.7.
171. Жәрімбетова, Н. Шөптібай Байділдин қазақтың хас өнерін ЭКСПО-да көрсетуді армандайды [Мәтін] : [белгілі оюшы, қолөнер шебері Шөптібай Байділдин туралы] / Н. Жәрімбетова // Егемен Қазақстан. – 2016. – 21 наурыз. – Б. 14. .

172. Есмағанбетов, Қ. Халық мұрасының бақшысы [Мәтін] : [оюшы, қолөнер шебері, өлкетанушы, қаламгер Шөптібай Байділдин 70 жаста] / Қ. Есмағанбетов // Арқалық хабары. – 2016. – 19 тамыз. - Б. 4.
173.Тоқтарбай, Е. «Кейкі батыр» атты еңбек жарық көрді [Мәтін] : [өлкетанушы Шөптібай Байділдиннің жарыққа шыққан кітабы туралы] / Е. Тоқтарбай // Торғай. – 2014. – 1 мамыр. – Б. 3.
174.Бабасова, Б. Кейкі батыр жайлы кітап жарыққа шықты [Мәтін] : [оюшы, шебер Шөптібай Байділдиннің "Кейкі батыр" атты кітабы туралы : суреті бар] / Б. Бабасова // Арқалық хабары.- 2013. - 22 наурыз. - Б. 3.
175.Есмағанбетов, Қ. Өшпес рухқа тағзым [Мәтін] : [Түркістан қаласында өтілген "Өшпес рух" конференциясы туралы] / Қ. Есмағанбетов // Арқалық хабары.- 2012. - 18 мамыр. – Б. 3.
176.Жәрімбетова, Н. Оюшы ЭКСПО-2017 көрмесіне қатысқысы келеді [Мәтін] : [қолөнерші Шөптібай Байдилдин] / Н. Жәрімбетова // Егемен Қазақстан.- 2013. - 4 қаңтар. - Б. 5.
177.Жапарұлы, М. Торғайым - алтын бесік [Мәтін] : [туған жер Торғай туралы] / М. Жапарұлы // Арқалық хабары. - 2013. – Б. 8.
178. Есмағанбетов, Қ. Кіші жүзге мәдени керуен [Мәтін] : [Ақтөбеде Қазақ хандығының 550-жылдығына орай өткізілген мәдени іс-шара / Қ. Есмағанбетов // Арқалық хабары.- 2015. - 9 қазан. - Б. 1.
179.Ұлттық құндылық ардақты: [этнограф, ою-өрнектің хас шебері Шөптібай Байділданың шығармашылығы] // Отбасы және денсаулық.- 2012. - № 11-12. - Б. 4.
180. Жақсанов, О. Ұлттық құндылықтарды ардақтаған: [оюшы Шөптібай Байділдиннің шығармашылығы жайында] / О. Жақсанов // Мәдениет.- 2013 . № 8. - Б. 26-29.
181. Ғапбасұлы , Ж. Тегіне тартып туған азамат [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдин туралы сыр] / Ж. Ғапбасұлы // Арқалық хабары.- 2009. - 4 сәуір. – Б. 4.
182. Есмағанбетов, Қ. Үнділіктер де ою өнерін тамашалады [Мәтін] : [шебер Ш. Байділдиннің көрмесі туралы] / Қ. Есмағанбетов // Арқалық хабары.- 2009. - 18 қыркүйек. – Б. 3.
183.Есмағанбетов, Қ. Қуғын-сүргін құрбандарының құрметіне [Мәтін] : [жазықсыз жапа шеккен Шіменбай Бақбергенұлы Әлшоринге арналған кеш] / Қ. Есмағанбетов. // Арқалық хабары.- 2011. - 3 маусым. – Б. 1.
184.Мұсабаев, Х. Жазаны жеңген жайсаң жан [Мәтін] : [жазықсыз жапа шеккен Шіменбай Бақбергенұлы Әлшорин туралы] / Х. Мұсабаев. // Қостанай таңы.- 2011. - 5 шілде. – Б. 13.
185.Бектемісов, А. Ою ойып, өрнек салып, сызу сызған [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдин туралы толғаныс] / А. Бектемісов // Қостанай таңы.- 2011. - 5 тамыз. – Б. 7.
186.Жәрімбетова, Н.Торғайды білмеген тәуелсіздікті түсінбейді [Мәтін] : ["ауылым - алтын бесігім" жобасы бойынша баспасөз турына

қатысушылар тұжырымы] / Н. Жәрімбетова // Қостанай таңы.- 2011. - 9 тамыз. - 4 б.. Егемен Қазақстан.- 2011. - 9 тамыз. – Б. 6.

187. Оспанұлы, С. Оюмен ой айтқан [Мәтін] : [оюшы, шебер Ш. Байділдиннің "Ою ой, өрнек сал" кітабы туралы] / С. Оспанұлы // Қостанай таңы.- 2011. - 9 қыркүйек. – Б. 12.
188. Жүзбай, А. Қостанайлықтар Арқалық өнерпаздарының талантына тәнті болды [Мәтін] : [мәдениет күніне арналған Арқалық өнерпаздары туралы ой - пікір] / А. Жүзбай // Қостанай таңы.- 2011. - 1 қараша. – Б. 3.
189. Қостанай облысы Торғай аймағы көрікті жерлерінің ақпаратты бағдар тізбесі: [жолсілтеме].- Қостанай: Шапақ, 2011.- 122 б.
190. Әбілтаев, Ә. Өмірді оюмен өрнектеген [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдиннің Қостанай меценаттар клубының "Қазына "сыйлығын иеленуі] / Ә. Әбілтаев ; суретте: Шөптібай Байділдин // Қостана таңы.- 2010. - 6 қаңтар. – Б. 4.
191. Жапаров, М. Талантқа тағзым [Мәтін] : [өлең] / М. Жапаров. // Арқалық хабары.- 2010. - 13 тамыз. – Б. 3.
192. Мұқатова, Отаркүл. Сөредегі альбомдар сыр шертеді [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдин туралы сыр] / О. Мұқатова // Торғай.- 2008. - 21 наурыз. – Б. 4.
193. Байсеңгірова, М. Өмірін оюмен өрнектеген [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдин туралы сыр] / М. Байсеңгірова // Торғай.- 2008. - 4 сәуір. – Б. 6.
194. Торғайбаева, Т. Әсерлі кездесу [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдаұлымен кездесу кеші туралы] / Т. Торғайбаева // Торғай.- 2008. - 2 мамыр. – Б. 4.
195. Әкбарқызы, Б. Өнерім өмірім [Мәтін] : [оюшы, қолөнер шебері Шөптібай Байділдин туралы] / Б. Әкбарқызы. // Арқалық хабары.- 2008. - 31 қазан. – Б. 3.
196. Әкбарқызы, Б. Жерлесіміз Астанада көрме өткізді [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдәұлының ою-өрнектері туралы] / Б. Әкбарқызы. // Арқалық хабары.- 2008. - 12 желтоқсан. – Б. 4.
197. Қуандықұлы, Қ. Шебер [Мәтін] : [көрнекті қолөнер шебері Шөптібай Байділдин туралы : суреті бар] / Қ. Қуандықұлы // Аманкелді арайы.- 2006. - 18 тамыз. – Б. 4.
198. Көрмеге келіңіздер [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдәұлының ою-өрнектері туралы] // Арқалық хабары.- 2005. - 6 мамыр.
199. Ғалымқызы, Жарқынай. "Мынау неткен әдемі әлем!" [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Бәйділдинмен сұхбат : суреттер бар] / Ж. Ғалымқызы ; сұхбаттасқан // Нұр - Астана.- 2005. - 2 маусым. – Б. 8.
200. Кенжеахметов, С. Оюлар сыр шертеді [Мәтін]: [қолөнер шебері Шөптібай Байділдаұлы туралы] / С. Кенжеахметов // Егемен Қазақстан.- 2005. - 5 шілде. – Б. 4.
201. Қуандықұлы, Қ. Шебер [Мәтін] : [жерлесіміз, көрнекті қолөнер шебері Шөптібай Байділдин туралы] / Қ. Қуандықұлы // Аманкелді

арайы.- 2006. - 18 тамыз. – Б. 4.
202.Ахметжан, К. Он саусағынан өнер тамған – оюшы [Мәтін] : [халық шебері Шөптібай Байділдаұлы туралы] / К.Ахметжан // Алға.- 2004. - № 5-6. – Б. 20-21.
203.Болатов, Ж. Ою өнер емес пе? [Мәтін] : [қостанайлық хас шебердің қолдаушысы жоқ] / Ж. Болатов // Алтын орда.- 2004. - 21 мамыр. – Б. 4.
204.Төре, Е. Шебер [Мәтн] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдин туралы қысқаша мәлімет] / Е. Төре // Арай.- 1992. - № 2. – Б. 3.

Есімдердің алфавиттік көрсеткіші

Аймағамбетов, А. - 202
Аймауытов, Ш. – 117
Алтынсарин, Ы. – 42,43,59
Аманбайұлы, Ж. – 4,21
Ахметжан, К. – 121
Әбенов, Қ. – 91
Әбілтаев, Ә. – 122,96,100
Әкбарқызы, Б. – 123,124
Әлшорин, ш. – 22,110,146
Әмірханұлы, Ғ. – 19
Әсіпов, С. – 125
Бабасова, Б. – 42
Бағланова, Р. - 115
Байділдин, Ш. - 1-119,120-154
Байғарин, Ж. – 29
Байқасынов, Қ. – 57
Баймағамбет әулие – 50
Байсеңгіров, М. – 126
Байтұрсынов, А – 117
Бектасов, С. – 15
Бектемісов, А. – 127
Бектемісов, Н. – 30,68
Бектен – 101
Бердікей ишан – 56
Болатов, Ж. – 128
Боранбаев, Ә. – 36
Бөкейханов, Ә. – 26,117
Бектасұлы, Б. – 38
Бірғалиев, С. – 48,53
Есмағанбетов, Қ. – 41,43,46
Ғалымқызы, Ж. – 129
Ғапбасұлы, Ж. -25,76,130
Досжанов, Х. - 201
Ералы, Е. – 133,134
Ермағамбетова, А. – 135
Есмағанбетов, Қ. – 136,137
Жақсанов, О. – 49
Жақып, Ә. – 138
Жақыпбекова, Қ. – 85,97
Жамбылұлы, С. – 37,62
Жанбосынұлы, Ә. – 77
Жапарұлы, М. – 45,79,136,200
Жәрімбетова, Н. – 39,44,140
Жәуке батыр – 104
Жекебатырұлы, Х. – 5,10,86,89
Жүзбай, А. - 141
Жүнісұлы, М. – 39,40
Дандыбаев, Ф. – 131
Дулатов, М. – 117
Имекенов, Қ. – 88
Қанжығалин, Қ. -90,102
Қапарұлы, Ж. - 5
Кәки, А. – 118
Кулагин, С. - 40
Кейкі батыр – 17,18,24,77,105
Кенжеахметов, С. – 71,142
Кенесары хан – 103,153,154
Қожахметұлы, Е. - 64
Қуандықұлы, Қ. - 144
Құлжанова, Н. – 46
Құлмұхаммед ишан - 56
Құрманғалиев, Ғ – 65
Құрманғалиев, Т. - 28
Құсайын, Д. – 47
Мақанов, Е. – 20
Мәлжанбай, А. – 40
Молдахметұлы, Ж. – 44
Мұқатова, О. – 145
Мұсабаев, Х. – 146
Мұстафин, К. – 98,107
Мұстафин, Ш. – 106
Назарәлі әулие – 51
Наурызбай батыр – 103
Нұғыманұлы, Н. – 8,9,52,92
Нұғыманұлы, Ө. – 72
Нұржанов, С. – 83
Нұрманов, Айса. – 67
Ордабаев, С. – 34
Оспанқожа әулие – 95
Оспанұлы, С. – 147
Оспанұлы, Сәлім. – 7,10,87
Оспанов, Ә. – 87
Сабыржанұлы, Ж. – 114,148
Садыққызы, Г. -82
Сатыбалды ишан – 113,116
Торғайбаева, Т. – 149
Төре, Е. – 151
Тілеулин, Т. – 49
Уахитов, Б. – 23
Уатқанов, Қ. – 60
Шөкенов, А. – 74,48,85
Шоқай, М. – 45,117
Цвентух Е. – 112
Ысқақов, Н. – 153,154

Мазмұны

1. Құрастырушыдан...2
2. Ұлттың ұлы қазынасын дәріптеуші...3-4
3. Шебер туралы пікірлер..5-6
4. Еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші.................................7-18
5. Ол туралы...19-21
6. Есімдер көрсеткіші..22-23